Architectuur

Dat Turnhout belangrijke culturele spelers heeft voortgebracht, staat buiten kijf. Tal van in Turnhout geboren en getogen muzikanten, acteurs, schrijvers en schilders hebben tot ver buiten de landsgrenzen bekendheid verworven. In een opsomming van die lange rij kunstenaars durven we de architecten wel eens te vergeten. Volledig ten onrechte, want ook op dat vlak heeft Turnhout trendsetters gekend. Talloze gebouwen, straten en pleinen dragen de onmiskenbare signatuur van vooraanstaande architecten als Jozef Schellekens, Paul Neefs, Lou Jansen, Rudy Schiltz, Carli Vanhout en Paul Schellekens. In twee tentoonstellingen krijgen die Turnhoutse bouwmeesters de eer die zij verdienen. Eén tentoonstelling is volledig gewijd aan Jozef Schellekens (1909 – 1963), de andere expo zoomt in op 'De Turnhoutse School': de modernistische bouwstijl die Turnhout en omgeving op de architecturale kaart zette.

Jozef Schellekens, provinciaal architect en kunstenaar

Jozef Schellekens leefde van 1909 tot 1963. Hij leerde het vak als tekenaar bij provinciaal architect Jules Taeymans. Taeymans -ook een Turnhoutenaar- realiseerde in de Kempen o.a. de gemeentehuizen van Meerle, Poppel, Oud-Turnhout en Vosselaar en de klooster en de school van het Heilig Graf in de Apostoliekenstraat.
Jozef Schellekens kreeg van Taeymans de toelating om aan de academie in Antwerpen architectuur te gaan studeren. Schellekens bleek een talent te zijn. Hij studeerde in 1933 af als primus van de klas en won de 'Prijs De Coster', die alleen aan bijzonder begaafde leerlingen werd uitgereikt.
Toen in 1937 Jules Taeymans met pensioen ging en Jozef Schellekens hem opvolgde als provinciaal architect voor het arrondissement Turnhout, had Schellekens de dubbelwoning aan de Steenweg op Mol 64-66 al gebouwd: een icoon voor modernistische architectuur in de Kempen. De Vlaamse Gemeenschap heeft het intussen beschermd als monument.
Als provinciaal architect ontwierp Schellekens veel openbare gebouwen, zoals scholen en gemeentehuizen (bv: Weelde), maar ook het indrukwekkende strandgebouw van het Zilvermeer.
Jozef Schellekens won in zijn carrière tal van architectuurprijzen. Behalve een voornaam architect was Jozef Schellekens ook een verdienstelijk schrijver en een uitstekend beeldend kunstenaar. In de jaren 40 was hij even leraar én directeur van de stedelijke academie. Het oeuvre van Schellekens bestaat uit beeldhouwkunst, pentekeningen, glaskunst, hout- en linosneden.
Jozef Schellekens overleed op 54-jarige leeftijd tijdens een vakantie aan het Zilvermeer in Mol. Hij liet een enorme culturele erfenis achter.

De retrospectieve tentoonstelling

Het leven en werk van Jozef Schellekens, zowel op het vlak van architectuur, kunst als literatuur, is vanaf 31 augustus te zien in de woning aan de Steenweg op Mol, die hij in 1934 bouwde en waarin hij zelf woonde.
De woning en de tentoonstelling is te bezichtigen op woensdag en zondag tussen 13 en 18u. De tentoonstelling kan in groep worden bezocht na afspraak via info@architectsinmotion.be of via het telefoonnummer 014 41 32 32 van 'Architects in Motion'.

De Turnhoutse School

Samen met de tentoonstelling over Jozef Schellekens -door Architects In Motion- loopt in het leegstaande bibliotheekgebouw van de Warande een expo over De Turnhoutse School, georganiseerd door Ar-Tur, het architectuurcentrum dat in de Warande gehuisvest is.
Jozef Schellekens kan beschouwd worden als de man die het pad effende voor 'De Turnhoutse School', zoals de groep architecten wordt genoemd die het modernisme in de Kempen introduceerden. Er is trouwens ook een bloedverwantschap tussen Schellekens en De Turnhoutse School. Paul Schellekens is de zoon en Carli Vanhout de schoonzoon van Jozef Schellekens. Hun atelier 'Vanhout & Schellekens' was naast dat van Paul Neefs en van Rudy Schiltz & Lou Jansen, een van de drie belangrijkste architectenbureaus van De Turnhoutse School. Het werk van die drie bureaus wordt tot het beste gerekend van wat er tijdens de golden sixties in Vlaanderen op architecturaal vlak gerealiseerd werd. De Parkwijk, de lagere school van Sint-Victor, de woning van architect Paul Neefs (foto) en natuurlijk cultuurhuis de Warande zijn enkele bekende realisaties van De Turnhoutse School.
De tentoonstelling toont tientallen oorspronkelijke schetsen, plannen en foto's uit de archieven van de architecten en van het Architectuurarchief van de provincie Antwerpen. Speciaal voor de expo werden ook maquettes en foto's gemaakt. Omdat er nog veel meer interessant materiaal was dan er tentoongesteld kon worden, wordt ook een catalogus aangeboden van 350 bladzijden, met essays en nog meer foto's en plannen.
De tentoonstelling 'De Turnhoutse School' loopt van 24 november tot 31 januari 2013 in het leegstaande bibliotheekgebouw. Info: www.ar-tur.be.